

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.А.Н.

• Мала академія наук
• України під егідою
• ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

12-13 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

УДК 378.4:792.8]:111.852

ЗАВДАННЯ І ПРИНЦИПИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ
ОСВІТИ УКРАЇНИ

Горголь В.П.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
poltavadance@gmail.com

Сьогодення педагогічної науки вимагає реалізації нових підходів до організації високоякісного процесу естетичного виховання людини, оскільки соціокультурні цілі суспільства постійно змінюються й ускладнюються. Враховуючи, що вплив естетичної культури на суб'єкта здійснюється через навколишнє середовище, суспільство необхідно оточувати насамперед такими духовними цінностями, переживання і розуміння яких сприятиме якісному культурному становленню та розвитку людини, оскільки мета естетичного виховання людини полягає у формуванні в неї особистісно-ціннісного ставлення до дійсності та мистецтва, розвитку її естетичної свідомості, загальнокультурної і художньої компетентностей, здатності до самореалізації, потреби в духовному самовдосконаленні.

Практично всі теоретичні системи і концепції виховання естетичної культури прямо або побічно включають розробку проблем функціонування мистецтва, оскільки вони нерозривно зв'язані з розумінням його суті, суспільного призначення, критеріїв художнього змісту, естетичних ідеалів. Мистецтво сприяє активному естетичному вихованню і розвитку людини, формуванню її естетичних потреб та досвіду (почуттів, поглядів, смаків, інтересів, ідеалів), що на думку авторів Національної державної комплексної програми естетичного виховання І.А.Зязюна та О.М.Семашко заслуговує особливої уваги, оскільки є дієвим засобом виховання всебічно і гармонійно розвиненої особистості. Підвищення ролі мистецтва в освітньому просторі України підтверджено низкою законодавчих документів: Законом України «Про освіту», Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття), Національною доктриною розвитку освіти в Україні, Національною державною комплексною програмою естетичного виховання.

Реалізуючи вищезазначені завдання можемо окреслити деякі основні принципи естетичного виховання в системі освіти України: органічне поєднання полікультурного, національного і етнолокального компонентів з безумовним пріоритетом їх національної спрямованості, що забезпечує формування патріотичних почуттів і громадянської свідомості; синергетичний підхід, що зумовлює націленість системи освіти України на естетичний саморозвиток особистості шляхом поєднання освіти із самоосвітою, виховання із самовихованням, на їх безперервність і відкритість до змін; врахування вікових особливостей та індивідуальних здібностей кожного здобувача освіти, розгляд системи художньо-естетичної освіти та виховання як соціокультурного феномену, забезпечення культурної спадкоємності поколінь; взаємодія відображених у змісті освіти та виховання основних компонентів соціального досвіду - художньо-естетичних знань, світоглядних уявлень, емоційно-ціннісного ставлення, художніх умінь, творчості; поліхудожність, інтегральність, діалогічність, відображення в змісті художньо-естетичної освіти та виховання об'єктивно існуючих зв'язків між видами мистецтв, діалогу культур; варіативність на основі індивідуалізації, широкої диференціації та допрофесійної спеціалізації; взаємозв'язок естетичного виховання з соціокультурним середовищем.

Література:

1. *Комплексна програма художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1_11290-04#Text
2. *Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1_11290-04#Text
3. *Стандарт вищої освіти зі спеціальності 024 Хореографія галузі знань 02 Культура і мистецтво для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.* URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/024-Khoreohrafiya-bakalavr.28.07.pdf>